

Ўзбекистон адабиёти ва санъати

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ

Haftalik gazeta • 1956-yil 4-yanvardan chiqaga boshlagan • www.uzas.uz • 2008-yil, 18-iyul • № 29 (3961)

Ризк-рўзимиз манбаи бўлган ерни ҳақиқий эга-
сига топширганимиз, мулқордлик ҳисси далада
ишлайдиган ҳар бир одамнинг онгу шуурига чу-
кур кириб бораётгани, уларда ерга, меҳнатга му-
носабат тубдан ўзгариб, келажакка ишонч туйгу-
си кучайиб бораётгани бундай ютукларга эришиш-
да фоят мухим ахамият касб этмоқда.

Президент Ислом КАРИМОВнинг
Ўзбекистон галлакорларига йўллаган табригидан.

Абдулла ОРИПОВ,
Ёзувчилар уюшмаси раиси

НОНИМИЗ - ШОНИМИЗ!

Галлакорларимиз элемизнинг ризк-насибаси бўлмиш дон тайёрлаш режесини адо этганини худхабардан кувонмаган одам йўқ. Ахир биз кувонмай, ким кувонсин — юртимиз дастурхони янада тўкин, халқимиз ҳәти янада фаронов бўлмоқда!

Ижод ахли халқнинг тили ва дилини ифода этишига бурчли экан, машиқатли, фидокорона меҳнат эвазига эришилган бундай галабадан, албатта, катта илҳом олажак.

Хирмонлардаги тогдек бўлиб уйилган олти миллион тоғнадан зиёд галламизнинг қандай бунёд бўлгани хакида ўйлагандан, энг аввало, заҳматкаш дехқон сийоси кўз оди-
мизга келади. Мамлакат бўйича ҳар гектар галазордан ўртача салкам эллик центнердан дон етиширилиди. Бу айтишга осон. Унинг замрида дехқон ва фермерларнинг нақадар катта меҳнати, изланishi ётганини тасаввур этиш қўйин эмас.

Бу йил қишимиз канчалик кахратон совукли бўлгани, не-не мевали дөв-даҳратларни изгирип уриб, хосил баракасин учирив кетганини айтмай бўлмайди. Баҳорнинг куруқ келиб, сунвирнинг танқис бўлганичи! Умуман, қачон об-хаво ва иклим дехқон учун куял келган?

Бирор йил йўк-ки, табут ўз инжикликларни билан бободеҳон азму ши-
жоатию унинг юртига, Ватанига ўтказмаган бўлсиз.

Бободеҳон учун нон-туз қанчалик азис бўлса, бу неъматларни етишириша сунвирнинг хам киммати бекиёс. Сув ҳам шу қадар азизид. Оби-хәёт масаласи бугун эмас, бундан беш-олти аср мукаддам Навоий бобомиз даврида ҳам ўтиришади. Ҳазрат Алишер Навоий бу масалани теран илғаганлар.

Шу сабабли "Фарҳод ва Ширин" достонида гўзал маъшука томонидан Фарҳод олдига кўйилган шартлардан бирни ҳам баланд тонги ёриб сув келтириш эди. Эҳтимол, Европа адабиёти муҳлисли, Европа гўзларни Фарҳоддек мард йигит олдига бошқача шарт кўйган, масалан, айтайлик, тошқинни тўхтат, ержойимизни сув босиши балосидан куткар, деган бўйлар эрилар.

Шу маънода менинг бугун ўзбекистон зироатчилигида оби-хәётни тежаб ишлатиши имконини берадиган усуллар, хусусан, қинларни томчилишиб сурориши технологияси қадр топаётгани, ҳукуматимиз топшириги билан бир қатор илмий-тадқиқот ва лойиҳа институтлари, ийир ишлаб чиқариш корхоналари шу ишга жалб этилаётгани ҳам бехад кувонтиради.

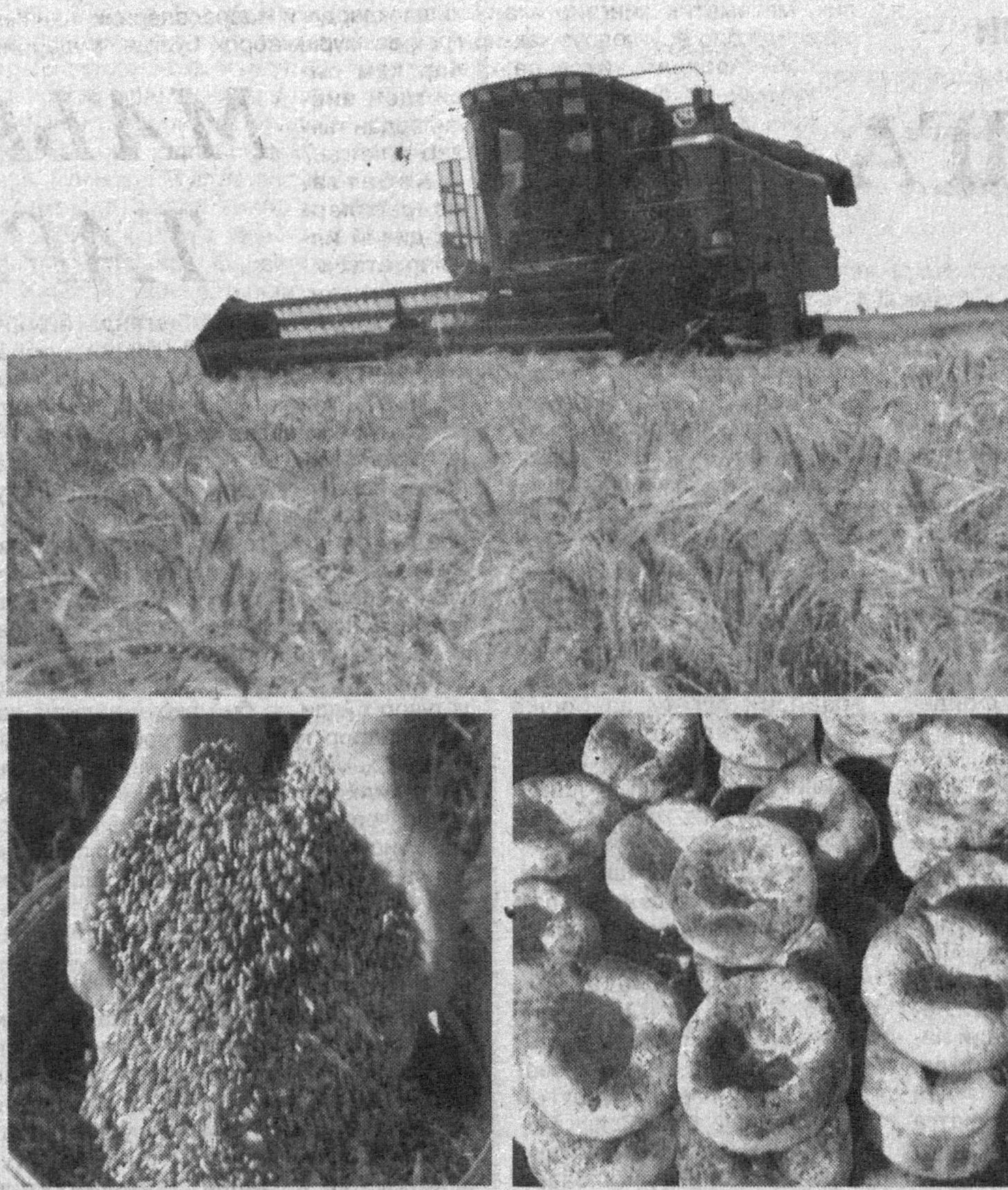
Галлачилкни янада равнажон топтишининг муҳим ҳиҷатларини юртошимиз яхинда Бухоро ва Кащадарреп вилоятларида бўлиб, галлакор фермерлар билан мулотларни ҳарниҳо таъкидларни келиб.

Юртошимиз тарбияни оила ва маҳаллардан бошлаш кераклигини хамиши таъкидларни келиб.

Юртошимиз тарбияни оила ва маҳаллардан бошлаш кераклигини хамиши таъкидларни келиб.

Юртошимиз ўзбекистон галлакорларига йўллаш табриклирда дон, бўйдой эл-юртимизни бўқадиган, кўнглимиши тўқ, дастурхонимиши тўқин қилинган азиз ва мукаддас ҳама неъмат сифатида ҳаётимизда ҳамиши бекиёс ўрин тутиб келишини, нонни мўътабар деб қадрлаш, унинг ушони ҳам ироғи килиб.

Юртошимиз ўзбекистон галлакорларига йўллаш табриклирда дон, бўйдой эл-юртимизни бўқадиган, кўнглимиши тўқ, дастурхонимиши тўқин қилинган азиз ва мукаддас ҳама неъмат сифатида ҳаётимизда ҳамиши бекиёс ўрин тутиб келишини, нонни мўътабар деб қадрлаш, унинг ушони ҳам ироғи килиб.

МУЯССАР ПАРИЖ САҲНАСИДА

Юртимизда ижрочилик санъати бугун шунчалик юқори даражага етди, ҳатто жаҳоннинг энг ну-
фузли саҳналари ҳам етакчи хонандаларимизнинг овоз диапазонига торлиқ қилиб қолмоқда. Хусу-
сан, азалдан Европа ижрочилик санъатининг гул-
тохи ҳисобланган операда ҳам жаҳонни қойил
ийлдан-ийлга кўпайиб боряти.

Жаҳон операси мутахассислари койил кол-
диришига улугранинг ну-
фузли саҳналари ҳам етакчи хонандаларимизнинг овоз диапазонига торлиқ қилиб қолмоқда. Хусу-
сан, азалдан Европа ижрочилик санъатининг гул-
тохи ҳисобланган операда ҳам жаҳонни қойил
ийлдан-ийлга кўпайиб боряти.

Гап шундаки, ҳар йили жаҳоннинг энг машҳур тўртта опера театри — Гранд опера (Париж), Ло Скала (Милан), Метропол (Англия) театрлари жаҳоннинг турли мамлакатларидаги опера театрларига таклифномалар юборадилар. Опера солистлари овозлари ёзилган

дисплейларни танловга жўнатадилар. Бу биринчи тур бўлиб, ундан ўтган ижрочилик турли опера труппаси раҳбарини эътирофи бўлди. Янги солистларни жонни ижро-
да намойиш этадилар.

М.Раззаковага Гранд опера ва Метрополдан таклифномалар келди.

— Мен Париж саҳнасини танладим, — дейди Муяссархон. — Мингта талабордан юзасидан иккича турга ўтиб, Гранд опера саҳнасида кўйлади. Шулар ичда юртошимиздан вакил эканин менга фарҳ-иғтихор тўйғусини багишлади. Хайъат ётилорига Виолетта, Лучия де Ламмермур, Элвира, Жилда арияларини ва Жулетта валичини ҳавола этдим.

Онини айтсан, шундай катта саҳнада овозини қандай чиқарсан, деб кўркадим. Лекин ҳаммаси яхши бўлди. Ижроим хайъат азъоларидаги катта таасусорот колдириб, кучли ўтилаётидан жой олдими.

Менинга хам курсанда кильгани, Гранд опера труппаси раҳбарини эътирофи бўлди. У менинг Европа ижрочилик мактабининг юқсак талаблари даражасида кўйлаганимни, ҳали ўзларига нотаниш бўлган юртошиб деган юртда тонги овоз соҳибаси борлигини алоҳида таъкидлариди.

Энди улар менинг шу театр саҳнасида ўтилаётидан опера лардан бирор тасдиқида кўйлаш учун таклиф

намойиш этилди.

Шуни маннунинг билан айтиш

чиқарки, МДХ давлатлари ичда

факат юртошиб деган тонги овози

бўлди. Муяссар Раззакова юртошиб

опера санъати тарихидаги Гранд опера

даражасида кўйлаш учун таъкидлариди.

Энди улар менинг шу театр саҳнасида ўтилаётидан опера лардан бирор тасдиқида кўйлаш учун таклиф

намойиш этилди.

Ижрочилик турли овозини қандай чиқарсан, деб кўркадим. Лекин ҳаммаси яхши бўлди. Ижроим хайъат азъоларидаги катта таасусорот колдириб, кучли ўтилаётидан жой олдими.

Менинга хам курсанда кильгани, Гранд опера труппаси раҳбарини эътирофи бўлди. У менинг Европа ижрочилик мактабининг юқсак талаблари даражасида кўйлаганимни, ҳали ўзларига нотаниш бўлган юртошиб деган юртда тонги овоз соҳибаси борлигини алоҳида таъкидлариди.

Энди улар менинг шу театр саҳнасида ўтилаётидан опера лардан бирор тасдиқида кўйлаш учун таклиф

намойиш этилди.

Шуни маннунинг билан айтиш

чиқарки, МДХ давлатлари ичда

факат юртошиб деган тонги овози

бўлди. Муяссар Раззакova юртошиб

опера санъати тарихидаги Гранд опера

даражасида кўйлаш учун таъкидлариди.

Энди улар менинг шу театр саҳнасида ўтилаётидан опера лардан бирор тасдиқида кўйлаш учун таклиф

намойиш этилди.

Ижрочилик турли овозини қандай чиқарсан, деб кўркадим. Лекин ҳаммаси яхши бўлди. Ижроим хайъат азъоларидаги катта таасусорот колдириб, кучли ўтилаётидан жой олдими.

Менинга хам курсанда кильгани, Гранд опера труппаси раҳбарини эътирофи бўлди. У менинг Европа ижрочилик мактабининг юқсак талаблари даражасида кўйлаганимни, ҳали ўзларига нотаниш бўлган юртошиб деган юртда тонги овоз соҳибаси борлигини алоҳида таъкидлариди.

Энди улар менинг шу театр саҳнасида ўтилаётидан опера лардан бирор тасдиқида кўйлаш учун таклиф

намойиш этилди.

Ижрочилик турли овозини қандай чиқарсан, деб кўркадим. Лекин ҳаммаси яхши бўлди. Ижроим хайъат азъоларидаги катта таасусорот колдириб, кучли ўтилаётидан жой олдими.

Менинга хам курсанда кильгани, Гранд опера труппаси раҳбарини эътирофи бўлди. У менинг Европа ижрочилик мактабининг юқсак талаблари даражасида кўйлаганимни, ҳали ўзларига нотаниш бўлган юртошиб деган юртда тонги овоз соҳибаси борлигини алоҳида таъкидлариди.

Энди улар менинг шу театр саҳнасида ўтилаётидан опера лардан бирор тасдиқида кўйлаш учун таклиф

намойиш этилди.

Ижрочилик турли овозини қандай чиқарсан, деб кўркадим. Лекин ҳаммаси яхши бўлди. Ижроим хайъат азъоларидаги катта таасусорот колдириб, кучли ўтилаётидан жой олдими.

Менинга хам курсанда кильгани, Гранд опера труппаси раҳбарини эътирофи бўлди. У менинг Европа ижрочилик мактабининг юқсак талаблари даражасида кўйлаганимни, ҳали ўзларига нотаниш бўлган юртошиб деган юртда тонги овоз соҳибаси борлигини алоҳида таъкидлариди.

Энди улар менинг шу театр саҳнасида ўтилаётидан опера лардан бирор тасдиқида кўйлаш учун таклиф

намойиш этилди.

Ижрочилик турли овозини қандай чиқарсан, деб кўркадим. Лекин ҳаммаси яхши бўлди. Ижроим хайъат азъоларидаги катта таасусорот колдириб, кучли ўтилаётидан жой олдими.

Менинга хам курсанда кильгани, Гранд опера труппаси раҳбарини эътирофи бўлди. У менинг Европа ижрочилик мактабининг юқсак талаблари даражасида кўйлаганимни, ҳали ўзларига нотаниш бўлган юртошиб деган юртда тонги овоз соҳибаси борлигини алоҳида таъкидлариди.

Энди улар менинг шу театр саҳнасида ўтилаётидан опера лардан бирор тасдиқида кўйлаш учун таклиф

намойиш этилди.

Ижрочилик турли овозини қандай чиқарсан, деб кўркадим. Лекин ҳаммаси яхши бўлди. Ижроим хайъат азъоларидаги катта таасусорот колдириб, кучли ўтилаётидан жой олдими.

Менинга хам курсанда кильгани, Гранд опера труппаси раҳбарини эътирофи бўлди. У менинг Европа ижрочилик мактабининг юқсак талаблари даражасида кўйлаганимни, ҳали ўзларига нотаниш бўлган юртошиб деган юртда тонги овоз соҳибаси борлигини алоҳида таъкидлариди.

Энди улар менинг шу театр саҳнасида ўтилаётидан опера лардан бирор тасдиқида кўйлаш учун таклиф

намойиш этилди.

</

ВАТАН МАДХИ, ДИЛ ИЗХОРИ

Бошланиши биринчи бетда.

Маънавий тарбиянинг асосий омиллардан бирни бадий адабиётдир. Хоизиг замон адабиётимизнинг энг маънавий тарбиянни багчилари — кўллаб ёзувчи-шоирларимиз айни кунларда мамлакатимизнинг бахтийларидан юртодашларимиз билан турил иходий учрашувлар, маънавий-маъриф тадбирлар ўтказмоқдалар. Максад. Ватанимиз мустакиллигининг ўн етти йилингина кўтарики руҳда кутиб олиши ва нишонлашга хамда ёшлар йили давлат дастури ва зифаларни амалга оширишга хисса қўшишдир.

Ихтимомий хайдимиздаги ана шундай улкан воқеалар силсисасидаги битта шода 8-10 июл кунлар бўлиб ўтган ёш ижодкорларининг ўн иккинчи аънъянавий Зомин семинар-тандовидир.

Корақалпогистон республикаси, Тошкент шахри ва барча вилоятлардан қолган қирдан зиёд иктидорли ёш ижодкорлар, устоз-ёзувчилар, матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этган ажуман аввалини Ўртошумизнинг "Юксак маънавият — енгилмас кўнгли" китоби бўйича давра субҳати бўлиб ўтди. Узбекистон Каҳрамони, ёзувчilar уюшмаси раиси Абдула Орипов ёшларга мазкур китобнинг мазмун-моҳияти хакида сўзлар экан, ундан келиб чикадиган хуносалар, ижодкорлар олдидаги бурч ва масъулитларни алоҳидаги таъкидлаб ўтди. Китобдаги бевосита адабиётга, ёзувчilарга даҳлор ўриннапни ёшларга шарҳларни ўтказди.

Жиззах вилоят хокими вазифасини бажарувчи Муса Анаров, ёзувчilar уюшмаси раисининг ўринbosari Сирохиддин Сайидий, "Камолот" ёшлар ихтимомий харакати Марказий кенгаси раиси ўринbosari Рахматилла Гойбазназаров, ўзбекистон халк шоирни Махмуд Тоир, вилоят хокимилиги маъсул ходимлари Сирохиддинозов ва Шахло Ахоррова, корақалпогистонлик таникли ижодкор Янгибай Кўчкоров ва бошқалар "Юксак маънавият — енгилмас кўнгли" китоби ҳақидаги ўз фикр-мулоҳазаларини ёшлар билан ўтқолашадилар.

***

Отабек РАХИМОВ

Кетмонаста,
Бўйларинг кўп узун эмас,
Кўлини ҳам ўйқ,
Оёғини ўйқ, тилинг ўйқ.
Толларни йиглатиб, сени кесишган,
Шундай бўлса ҳам-ки,
дилда киринг ўйқ.
Баъзан саҳро кўрдинг,
баъзан боф кўрдинг,
Далалардан тинглаб дарду нолани.
Беш панаха ичидаги бир ота билан
Ёлиз боколгансан ўнта болани.
Аёллар ушлади, қызлар ушлади,

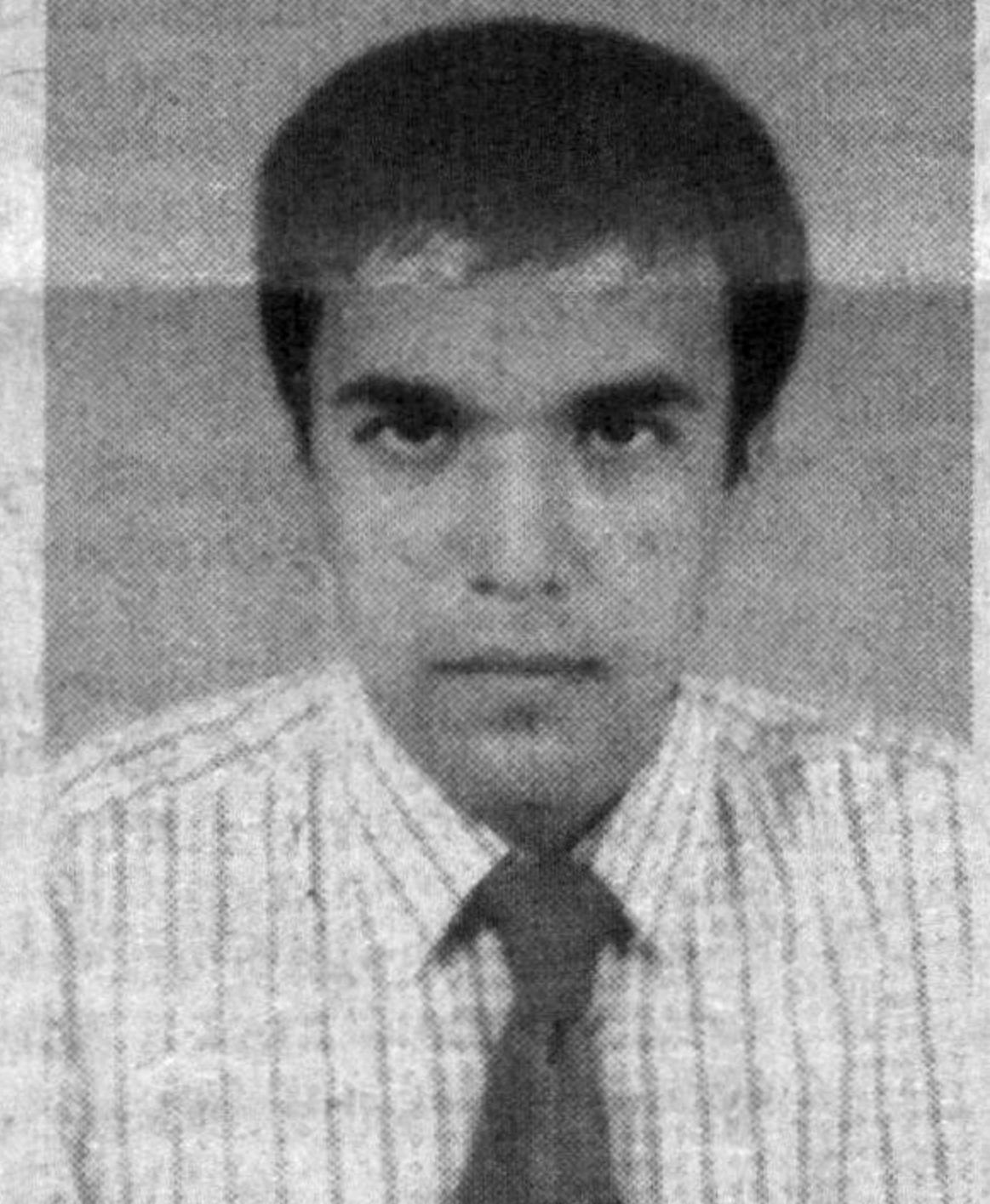

Номаҳрам демадинг,

Сен ҳалол эдинг.
Эрқаклар ҳаммаси урушга кетгача,
Ёлиз ётторларнинг ризқини бердинг.
Сенинг бордиринг, юрагинг кетмон,
Яшаб келалти сендан да пастда.
Шу оддий темирни ўсасмагандা,
Елкада юрмасдинг, эй кетмонаста.
Демак, темир билан бир чўп келишиб,
Ахир булар экан тогни ҳам ёрса!
Биз, одам боласи агар бирлашсан,
Кучи қўлимиздан келар кўп нарса.

Китоб

"ЮРАГИМНИНГ ТЎРИДА БОРСАН..."

Кирк йил умр кўриб, талай хикоялар, романлар, кундалик ва якинларига мактублар ёзган адаби Франц Кафка фаолликини бошқача тушунган: "Уйдан ташкарига чикишга ҳожат ўйқ. Ёзув сттолидан хилми ва диккат билан кулк тут. Ҳатто кулҳам тутма, кут. Ҳатто кутма, ҳаракатсиз ва ёлғиз бўл. Ва дунё сенга ўзини очади, бошқача бўлиши мумкин эмас".

Ёзувчilas унга на марта ба, на обру ба на бойлик келтирид. Иход унинг учун алоҳидаги бир ҳолат эди.

Прага, 16 июн, 1920 йил жума.

Мен сенга ўзимни кўрсатгим, иродами сенга намойиш кўлгим келди, хотни бирор куттириб ёзай дедим, битта ҳужжатни тутамоқчи бўйдим, бирор хона бўй-буш, менинг ҳеч керагим ўйқ, гўё кимдир: кўйинг уни, ахир, кўрмаяпсизи ўз ўташашларига кўмилб коплан-ку, бошини қашишга вакти ўйқ, дегандай. Хуллас, атиги ярим бет ёза оддим, холос ва сяна гайтдим, мана хот устида ётибман, худди ўшандай ённинг ётганимдай.

Бугун хот келмади, бирор мен кўрмайман, илтимос, менинг тўғри тушунг, Милена, менинг ҳеч қачон сендан хавотирларнамайман: агар баъзан шундай таассурот пайдо бўлса-да — дарвоке, у тез-тез лайдо бўлиб турди — то бу кучиликдан, бу юракнинг инжиклигидан, аммо шундай бўлса-да юрак ниманинг шарфи учун уриб турганини жуда аник билди: баҳоридарлар ҳам базъи дакиқаларда охиз коплан, ҳатто Гераки, менинча, бир сафар ҳушидан кетган. Бирор тишимиши тишигим босиб, энг очик, энг порлок кунда кўриш насиб эттидиган кўлларини термумли, ҳаммамасига: айриликка-да, каму андухларга-да, сенинг жумлигинга-да чидай билди.

...Мен кандай баҳтиман, сен менинг ҳажхим чиқди, аммо унинг думалоқ юзи кизиғиздан келган, марҳоматли, бунинг устига зодагончалимона боғада чехра ва яна шу қадар самиимики, ҳатто ҳазилининг ишга алоқадор жийдид гап сифатидаги кабул киллади: нима бўлгандан барбири у монга ҳалатидерди, менинг кечира олмасдим, боз устига, столдан туришимга тўғри келди, чинки у билан бир-а бошқа бўлнимларига ўтишим керак эди ва бу ҳаракат, о, менинг меҳрибоним,

Еттишини китоб

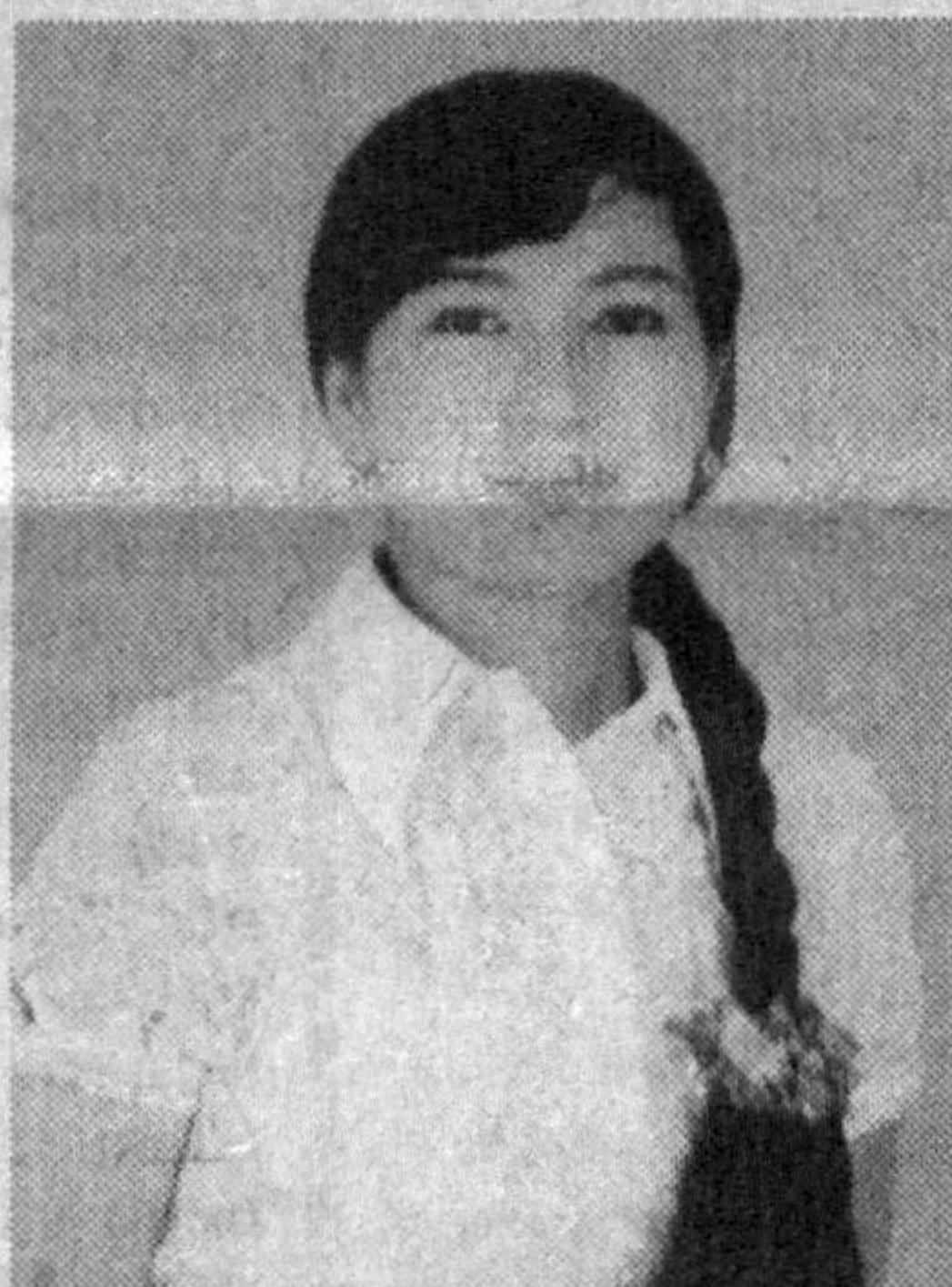
сенинг учун эканини, ўша дақиқада қайдан билибман, чунки айни шу дақиқада, ўнримдан кўзгалганим чок хизматиди кирб келди ва сенинг мактубингни кеттириди, мен хотин шундук зинада турб оғидим ва — ё, худо! — ичада фотосурат, ўйқ-йўқ, бу чиндан да бир мўйизиза, сўнгиз бир хилқат, бундай хатлар йилда бир келди, аబдиятда бир бор наисб этиди ва фотосурат шу ҳадар яхшики, бундан ортиғи бўймайди, — узоқкина омонот сурат, унга кўзингда ҳалаланган ёш орасидангина қарашга ботинасан, ҳалқириб урайтган юрак билан қарашга журашт этасан, холос.

Яна ёзишига ҳаласи беришиб: идорада хот ёзишинг илложи колмалиги.

Бугунг мактубнинг тасалисини бўлмаганда ваъда кўлганим узундан-узон чатни тагин кўркув исканжасига солини мумкин эди. Көинингизда нима бўларкан?

Тезда жавоб кил, пуллар этиб бордими? Агар улар йўлда йўқолиб коплан бўлса, мен яна юбораман; улар ҳам йўқолиб колса яна жўнатаман — ва шу тарика, бизда ҳеч нима колмагунча ҳадоммада, нима бўлгандан барбири у монга ҳалатидерди, менинг кечира олмасдим, боз устига, столдан туришимга тўғри келди, чинки у билан бир-а бошқа бўлнимларига ўтишим керак эди ва бу ҳаракат, о, менинг меҳрибоним,

Хамида МАМАДАЛИЕВА

Тун.
Тик-тик.
Деразамин чёртгиб,
Йиглади ёмғир.
Нимадир демоқча,
Жуда ҳам интиқ,
Кулогимни тутаман
Секин:
— У қиздан нари юр,
— У қиздан бекин.
Кулогимга шивирлар.
Ёмир:
— У қизга ишонма,
— У қиз тош батир.
Ойнани ёшамал охиста.

— Нега ишонмайсан,
— Нимага ахир?
Ойнан ёпиш одди
айтган сўзи шу.

Тагин чёртгиб-чёртгиб,
нелар дерди у...

Тонг.

Ҳамон ойнам чёртгиб,

Йиглади ёмғир.

Қулоқ солмай кўйдим

Бу оху-зорга.

Қўялага отландим,

Қайталгини сир,

Ёмир ўтил килди,

Бошхондәр

Орадан ҳеч қанча ўтмай
Олар фингший бошлади.
Устидаги ёғочни олиб
кўйдим. Кучу бола бир оз
ватоҳида юрди, кейин
овози эшилмай қолди.
Ховлида чиқма хамма жойни
карадик, ўйқ, қаёқка кетган
бўлиши мумкин?

Тонг отди. Күёш чиқиб тур-
ган бўлса-да, салқин кузининг
ҳавоси этин жункитиридди.

Бир маҳал дарвоза тақилла-
ди. Чиқиб қарасак, бизга кучи-
чукчани берган аёл Мехри-

онга экан.

Опанинг айтишича, эр-
табал турб оғидан кўзига чиқиб
караса, Олапаримиз она-
сини эмис ётган эмиш. Биз

унинг тўлипганидан хур-

санда бўлиб, умуми

хавоси эшилмай қолди.

Ониси-да, билади, —

— Ониси-да, билади, —

Шундан кейин кечкунла-
ри куччакни омбэрхонага

камаб кўядиган бўлдик.

Кочиб кета омаслигини сез-

ган куччак тўхтосиз акил-

ларди. Унга ачиниб:

— Онасига кайтариб бе-

Сарвиноз МУСАТИНОВА

Мажнунот

Бошка толлар каддини
тиқ кўтарса,
Сенинг новдаларинг
ерни кўмсайди.
Кўкка интилмайсан
нега дилхаста,
Юрагингда дардинг
борга ўхшайди.

Гоҳ кисмати хижрон
бўлган сувин*дай
Нега бунча мунгасан кўзимга?
Гоҳ ўққа нишон бўлган сувиндай
Сойга караб ўксинасан ўзингча.

Сенга қизикмаси бу дунё асло,
Эртантги кунингдан ё
қунглинг тўқми?

Шоҳларинг эгилар бунчалар пастга
Ё орзу-армонинг ушалган йўкми?

Шамол ҳам сирингни
биглиси келиб,

Тебратар соchlаринг толаларини.

Барбири жим-житсан ерга эгилиб,

Сира айттинг

кељмас нолаларингни.

Қайгу кемиргандай ичи-этингни,

Шовуллайсан ачичи

дардларинг билан.

Янги келинчакдай

тусиб бетингни

Рўмолининг ўрнига
баргларинг билан.

Мажнунот, дилингда

канча сиринг бор,

Канчалар маъно бор

бул туришингда.

Шамол чертган согза

бошинг чайқалар,

Не содир бўлганди

сенинг тушингда?

Сен куттган ошиклар

келмай кеттими?

Интизор бўлдингни

дилга, мажнунот?

Олисдан хат-хабар

бермай кеттими?

Мангу кўз тикдингни

йўлга, мажнунот?

*Сувин — бугу.

Корақалпок тилидан

ишионарлика эришиш, маълум кечинмалар ва хиссиятлар силсиласида бевоситалилини, ҳайтилик, таъсирчанини таъминланади билиш маъносини англатади. Жамшид Зокиров маҳоратининг афзал жиҳатини айни ана шу фазилат ташкини этади.

Мазкур фазилат актёр ижодий фаолияти маҳсулларни мухлисларга мутлақ яқинлаштиради, таассуротларни калбларга инадиган, шуурга сингиб кетадиган даражага олиб чиқади.

Жамшид Зокиров узоқ йиллик фаолияти давомиди турил жаҳралган асарларда характеристи, маънавияти, дунёйнинни бир-бираидан тубдан фарқ килувчи, баъзан эса ички олами ўтилдиштади, мурракаб образлар билан ошно бўлди. Уларни чўнг тасаввур ва мушоҳадалар маҳсуллар, бедор изланишлар, ризватли ижодий меҳнат самараасига айлантириб, нозистаб томошабин дидига, кўнглига яқин санъаткор даражасига.

Улуғ салафлари ижодига ошуфта нигоҳ билан боқсан, уларга интилини шыаган актёrlар фолиояти хамшида эътиборталаб ва кизи-карли, уларнинг хар бир ижодий иши, ҳайрат ва хаяхонларга бой бўлиб келган. Хожиакбар Нурматов, Эркин Комилов, Афзал Рафиқов ва Жамшид Зокиров сингари актёrlарна шундай санъаткорлар сирасига киради. Зотан, улар Шукур Бурхонов, Олим Кўхнер, Наби Рахимов, Сора Эшонтураева, Кудрат Ҳуяев, Зайнаб Садирива каби миллий санъати атамини сироати нахуз жумбобли, жозиг, кучи ўзгача оламда ўтказди, бугунги кунда "усто" даржасига ҳайралди. Шуниси қизиқарли, у ижодининг илк боскичиди гайтар-шилоатли, ҳар нарсага қизиқуучан, серташви, ўйлагани, излаганига ершишмагуна, кутган манзилини топиб, уни обдон ўрганинг ўзига ўтилди, шундай санъаткорларни ўтишади.

Гоголинг "Уйланиш" комедиясида эса Ж.Зокиров дафтаркор айрича шитоби, тамомила ўзгача шижаоти билан мухлисларни лоп колиради. Бу спектаклда у истак-ҳоҳини мислини ўзи хам тушуниб ётмайдиган, ҳавои ва тутуркусиз, ҳайта ёнгил-елли муносабатда бўлиб, доимо юзада юрадиган Никонор Иванович Анучин ролини ижро эти. Ижро этганда ҳам томошабинни "аёвсиз" кутилган бир силтаниб-силкиниб олишига турти берадиган даражада: партнёрлар билан бўлган муносабатларда чулагани, воеалар гирдода: "чўмилиб" ижро эти.

Жамшид Зокиров ижро этганда ҳам охори ўзгача ролларни ётибодан ўтказар эканман, унинг "Рўйхатларда йўқ", "Донишманд Натан" спектакларда яратган Петя ҳамда Натан образлари хусусида тўхтамасам, актёр ижодий

Санъатниң фидоийлари

ишионарлика эришиш, маълум кечинмалар ва хиссиятлар силсиласида бевоситалилини, ҳайтилик, таъсирчанини таъминланади билиш маъносини англатади. Жамшид Зокиров маҳоратининг афзал жиҳатини айни ана шу фазилат ташкини этади.

Мазкур фазилат актёр ижодий фаолияти маҳсулларни мухлисларга мутлақ яқинлаштиради, таассуротларни калбларга инадиган, шуурга сингиб кетадиган даражага олиб чиқади.

Жамшид Зокиров узоқ йиллик фаолияти давомиди турил жаҳралган асарларда характеристи, маънавияти, дунёйнинни бир-бираидан тубдан фарқ килувчи, баъзан эса ички олами ўтилдиштади, мурракаб образлар билан ошно бўлди. Уларни чўнг тасаввур ва мушоҳадалар маҳсуллар, бедор изланишлар, ризватли ижодий меҳнат самараасига айлантириб, нозистаб томошабин дидига, кўнглига яқин санъаткор даражасига.

Улуғ салафлари ижодига ошуфта нигоҳ билан боқсан, уларга интилини шыаган актёrlар фолиояти хамшида эътиборталаб ва кизи-карли, уларнинг хар бир ижодий иши, ҳайрат ва хаяхонларга бой бўлиб келган. Хожиакбар Нурматов, Эркин Комилов, Афзал Рафиқов ва Жамшид Зокиров сингари актёrlарна шундай санъаткорлар сирасига киради. Зотан, улар Шукур Бурхонов, Олим

УМРИНИНГ ҲАРЛАҲЗАСИ САҲНА

кўтарили. Чунонки, Виктор Розов асари асосида санъати атамини сироати нахуз жумбобли, жозиг, кучи ўзгача оламда ўтказди, бугунги кунда "усто" даржасига ҳайралди. Шуниси қизиқарли, у ижодининг илк боскичиди гайтар-шилоатли, ҳар нарсага қизиқуучан, серташви, ўйлагани, излаганига ершишмагуна, кутган манзилини топиб, уни обдон ўрганинг ўзига ўтилди, шундай санъаткорларни ўтишади.

Гоголинг "Уйланиш" комедиясида эса Ж.Зокиров дафтаркор айрича шитоби, тамомила ўзгача шижаоти билан мухлисларни лоп колиради. Бу спектаклда у истак-ҳоҳини мислини ўзи хам тушуниб ётмайдиган, ҳавои ва тутуркусиз, ҳайта ёнгил-елли муносабатда бўлиб, доимо юзада юрадиган Никонор Иванович Анучин ролини ижро эти. Ижро этганда ҳам томошабинни "аёвсиз" кутилган бир силтаниб-силкиниб олишига турти берадиган даражада: партнёрлар билан бўлган муносабатларда чулагани, воеалар гирдода: "чўмилиб" ижро эти.

Жамшид Зокиров ижро этганда ҳам охори ўзгача ролларни ётибодан ўтказар эканман, унинг "Рўйхатларда йўқ", "Донишманд Натан" спектакларда яратган Петя ҳамда Натан образлари хусусида тўхтамасам, актёр ижодий

ишионарлика эришиш, маълум кечинмалар ва хиссиятлар силсиласида бевоситалилини, ҳайтилик, таъсирчанини таъминланади билиш маъносини англатади. Жамшид Зокиров маҳоратининг афзал жиҳатини айни ана шу фазилат ташкини этади.

Мазкур фазилат актёр ижодий фаолияти маҳсулларни мухлисларга мутлақ яқинлаштиради, таассуротларни калбларга инадиган, шуурга сингиб кетадиган даражага олиб чиқади.

Жамшид Зокиров ижро этганда ҳам охори ўзгача ролларни ётибодан ўтказар эканман, унинг "Рўйхатларда йўқ", "Донишманд Натан" спектакларда яратган Петя ҳамда Натан образлари хусусида тўхтамасам, актёр ижодий

БАХТИНИ ТОПГАН АЁЛ

Одатда гўзал рақсни яхши санъат асарига қиёслайдилар. Бу бежиз эмас. Агар ҳақиқатан ҳам рақкос ёки рақкос ўз ишининг устаси бўлса, ўзини рақсадан айро тасаввур кила олмаса, унинг ижориши шишиларда чироили шеъриятдек таассурот колдириши шубҳасиздир. Нафосат ва малоҳат билан ижро этилган рақс узоқ вақт муҳлислар тилидан тилига кўчиб юради.

Буюк Мукаррама Турғунбоева, бетакор Розия Каримова, Кундуз Миркаримова, Галия Измайлова, Кизлархон Дустмуҳамедова, Диляфурз Жабборова, Малика Ахмедова, Мавмура Эргашеваннинг ижоролари ана шундай санъаткорона ижро этилган рақсларiga ёрқин мисолидир. Бу ўйжатни давом этишиш мумкин. Ана шулар қаторида Узбекистон Республикасида хизмат кўрсатган маданият ходими Карима Узокованинг ҳам рақс санъатиди ўз ўрни бор.

Асли Наманганда туғилиб ўсган Карима Узокованинг рақсга, ўзаликка ошуфталиларини намоён этишиш мумкин. Ана шулар қаторида Узбекистон Республикасида хизмат кўрсатган маданият ходими Карима Узокованинг ҳам рақс санъатиди ўз ўрни бор.

Энтироф

ли фаолият олиб бораётган "Оғарин", шунингдек, "Сабо" ансамбларининг ташкини этишишига ҳам К.Узокова бошлини килган.

Шу ўринда санъаткорнинг педагогик фаолияти ҳам бўлганини айтиб ўтиш лозим. Уларни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Айни кунларда тиниб-тинчимасида Карида Узокова ва унинг зебо кизларни юртимизни ўзигулдишига ўтишади. Муҳаммади Узокованинг ташкини ўтишади.

Ўзбекистон мусулмонлари идорасининг диний-маърифий, илмий-адабий нашри бўлмиш "Хидоят" журналининг янги сонларида ҳам, одатдаги деяни, журнахонларга мақбул кела-диган ранг-баранг мақолалар эълон килинган. Жумладан, идора Уламолар кенгашининг муборак Ҳаж ибодатини адо этиши билан боғлиқ мессалалар юзасидан Фатоси, "Ислом ва олам" руҳнида берилган маълумотлар, Аброр Абдуазизининг "Исломий бағрикенлик манзаралари" сарлавҳали мақоласини кетти. Катта кизиқи билан ўқилиди. Эътиборингизга журналинг май ойи сонида эълон килинган Мирсардаги Айн Шенс университети Шарқ тиллари кафедраси мудири Можида Махлуфнинг "Миср тарихида ўзбеклар" сарлавҳали мақоласини (таржимон Комилсон Рахимов) хавола этимоддани.

Ўзбекларнинг Мисрда тутган ўрни, уларнинг подшоҳи билан боғликларини тераң англеш ҳар икки мамлакат ўртасидан дустликни янада мустаҳкамлаша хизмат килиади.

Ўзбеклар Мисрда волийлик, хокимлик килиши, нуфузи маҳкамаларда раҳбар, амир, кўшинга кўмондон бўлиши. Узоқ давр ичиди Мисрнинг сийсий-идоравий, ижтимоий-маданият хайдида алоҳида ўрин эгаллашибди.

Аббосийлар халифалиги даврида асли бухоролик Ахмад ибн Тулун оиласи Мисрда мустакил давлат барто этиб, 868 (254 ҳижри) йили Тулуни давлатига асос солди. Бу оила Мисрда ўтиз саккиз йил ҳукмронлик килди. Бу йиллар Миср тарихида ёрқин из колдиган давр хисобланади.

Ибн Тулун ўтиқи сиёсатчи, мохир раҳбар, ҳарбий соҳада ҳам билагон мутахассис эди. Ушбахардан йиллар Мисрда тинчлик ва осойиштаплик баракор бўди, одамлар хотирига тўхтадиган, течқончиклик соҳасига алоҳида ўтибор каратди, янги йўллар курдиди. Шахар атрофи девор билан ўрдади, хусусан, "Ақал ҳасий" каласи курдиди.

Тарихилар уни "халқига адоплати, саҳоватшеша, шаригатга тўла амал қиливун подшоҳ, олимлар ва доинишмандарни севадиган, эзгулик килишини ушу кўрадиган, одамлардан ёрдам, яхшилини садакага эхсонни аямайдиган инсон, доимо илм, хадис излаш билан машғул бўлган, Мисрдан Фуротгача, бу ёки Мароқаш ўтларига ҳукмронлик килиб; аддолат ўрнатган, ҳатто ғоғод халифалигиномзид кўйилган дилбар шахс ёдай", дега таърифланаши.

Ўғли Хуморвия ҳам Миср худудида турли низо ва фитналарнинг одини олишида, осойиштаплик ва фаровонликни ташминлашда катта хизматлар килган.

Ахмад ибн Тулун ва ўғли Хуморвия даври Миср тарихидаги олтин давр хисобланади, чунки шу даврага юрт маданий юксалди, иктисодий ўди. Ҳатто унинг ташки савдо айланмаси 4,3 миллион динорни ташкил эти.

Шунингдек, тулунилар Ислом оламини византиялар хатарида сақлашади алоҳида хизматлар килиши. Византия аббосийлар халифалиги пойтихида

ди ва совға-салом юборишини ўйлга кўйган. Сulton Бейбарс ўша йиллари унинг кизига ўйланди. Кохира, Кудус, Мақка ва Мадина минбарларидан уни дуо килишади. Бу иттифоқ, шубҳасиз, иковларининг ҳам душманлари бўлган, Форс ва Ирокда зуғум ўтказётган мўгул босқинлари давлатига қарши курашга йўл очди.

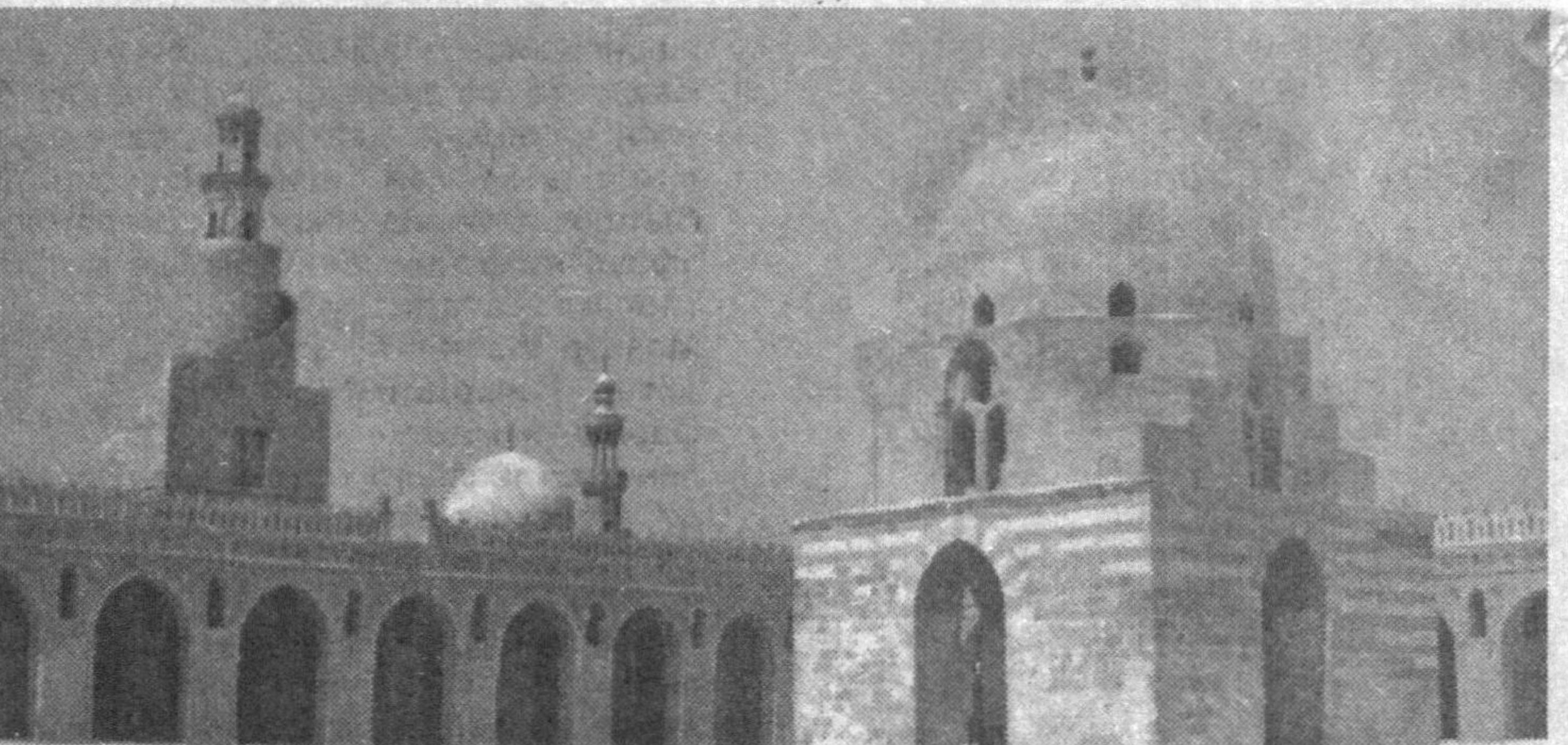
Сulton Бейбарс бу иттифоқлидида кўшиларини кўчайтириб олишида фойдаланди. Бу ҳамкорлик Мисрни ўзбеклар билан янада якништиришга, бир-бигра химоячи бўлишига олиб келди. Шунинг учун Мисрни кўшинининг ҳам, ерларининг амири ҳам ўзбеклар бўлди.

Ўлқада Ислом динини химоя килишда ўзбекларнинг ўрни ниҳоятда катта. Кўрниб турибиди, бир томондан ҳижри VII асрда қўйюқ давлатида ўзбекларнинг Исломни қабул килиши муносабати билан Ислом юртлари кенгайтган

жуд бўлган. Мисалан, Миср подшоҳи Носир Муҳаммад ибн Калавун ўзбек билан дўстона аложаларини янада мустаҳкамлаш масадиди ҳижри 720 йилда ўзбек амираси Тулиной (ёки Тулин хотин)га ўйланган.

Шунингдек, Мисрдаги ўзбек амирлари ҳам Миср сultonларининг қизларига ўйланиди. Мисалан, амир Кусун ўзбек эллик минг динор мэр берид, подшоҳ Носир ибн Калавуннинг кизига ўйланди. Унинг ўғли ўзбек ибн Тотоҳ ҳам подшоҳ Носирнинг ўзбекхон кизига дунгилган ўйланган эди.

Мулоҳаза шуки, Сulton Носир Муҳаммад ибн Калавуннинг ўзбекхон билан куда-андачилиги, ўзбекларни Мисрдаги юқори лавозимларга тайланлиши ўзбекларнинг ўша замонларда Мисрдаги туркий қўшилар орасида алоҳида ўтиборга молига таъбадан бўлишанини кўрсатади. Дарҳақиқат, Носир ибн Калавун Миср кўшинлари, амирлари таркиби кимчоқ мамлакатидан бўлган ўзбеклар кўпроқ кишишини хоҳларди. Шунинг учун ҳам у билан ўзбекхон ўртасида элчилар, совға-са-

минтақани ватан қўйган туркий халкларнинг номидир. Биринчи ўзбек давлатига асос соглан ўзбекхон ва авлодлари Абулхайр Шайбонийхон наасби ҳам уларга бориб кўшилади.

Сulton Носир Муҳаммад ибн Калавуннинг онаси Шалун хотин исмли кипчоқ амираси бўлган, у Мисрда отаси билан ўзбекларни ўйланади. Тархии манбаларда ёзишича, Сulton Носир ҳам кипчоқ мўгулларидан бўлган ўзбекхоннинг кизига ўйланган. Бу воқеал Абулхайр Шайбоний кўпостида ўзбек давлати барпо этишидан индаги содир бўлган.

Миср тархии манбалари ўзбекларни гўзлар фазилатлар ва ажойиб сифатлар — шижоҳи, саҳоват, викор, бошқаршига мөхир, ҳарбий интизомга эга ҳалдэ таъсифлайди. Ўзбекхоннинг ўзи арабий манбаларда оди ва саҳид подшоҳ бўлган, унинг замониди Ислом гуллабашнига, уламоларни ва солиқ кишиларни доимо измат-изратмонни ўзбекларни таъкидланади.

Усмонийлар даврида ҳам Мисрда ўзбеклар мавжуд эди. Усмонийлар давридаги архив ҳужжатларидан Коҳирадада ўзбек таъкид (махалла)си ўзга Осиёдан келган барча ўзбекларни кўши кутиш оғланларни мавжуд ишларни ўзбекларни ўйланади. Сultonлар вақфи (махсус ҳисоби)дан инфоҳон килган, махалларини ободонаштириш ва тузатишга алоҳида ўтибор караттан, у ерда ўзбекларнинг оғланларни ўзбекларни таъкидланади.

Шундайдан амирлардан бири Амир ўзбек Юсуфий эди. У подшоҳларни давлатининг кутиш оғланларни мавжуд ишларни ўзбекларни ўйланади. Амир Юсуфий тархийи манбалардан ўзбекларни ўйланади. Амир Алоуддин Ойдағий Хоразмийларни яхши билшиларди. Ўзбекхон Исломни кабул килганидан сўнг подшоҳ Носир ибн Калавундан Фикр, хадис, суннатга оид китоблардан ўзбекларни сўрайди.

Макризий бундай ёзди: "Амир Сайфиддин Бекмеш Жумдор Зоҳирӣ, Амир Бадридин Билик Саййид Салорий ўзбек діёридан ҳада като-рида бир ҳам қамларни келтириди, унинг ташкилларни ўзбекларни ўйланади. Тархий манбаларда зикр этишидан ўзбекларни ўзбекларни ўйланади. Шундайдан амирлардан бири Амир Сайфиддин Бекмеш Жумдор Зоҳирӣ эди. У подшоҳларни давлатининг кутиш оғланларни мавжуд ишларни ўзбекларни ўйланади. Амир Алоуддин Ойдағий Хоразмийларни яхши билшиларди. Ўзбекхон Исломни кабул килганидан сўнг подшоҳ Носир ибн Калавунни ўзга хам алоҳида ўтибор караттан, у ерда ўзбекларнинг оғланларни ўзбекларни таъкидланади.

Ўзбекларни ўзбек тархии манбада ўзбекларни ўзбекларни ўйланади. Шундайдан амирлардан бири Амир Сайфиддин Бекмеш Жумдор Зоҳирӣ эди. У подшоҳларни давлатининг кутиш оғланларни мавжуд ишларни ўзбекларни ўйланади. Амир Алоуддин Ойдағий Хоразмийларни яхши билшиларди. Ўзбекхон Исломни кабул килганидан сўнг подшоҳ Носир ибн Калавунни ўзга хам алоҳида ўтибор караттан, у ерда ўзбекларнинг оғланларни ўзбекларни таъкидланади.

Ҳорзигри манбада ўзбекларни ўзбекларни ўйланади. Шундайдан амирлардан бири Амир Сайфиддин Бекмеш Жумдор Зоҳирӣ эди. У подшоҳларни давлатининг кутиш оғланларни мавжуд ишларни ўзбекларни ўйланади. Амир Алоуддин Ойдағий Хоразмийларни яхши билшиларди. Ўзбекхон Исломни кабул килганидан сўнг подшоҳ Носир ибн Калавунни ўзга хам алоҳида ўтибор караттан, у ерда ўзбекларнинг оғланларни ўзбекларни таъкидланади.

Ҳорзигри манбада ўзбекларни ўзбекларни ўйланади. Шундайдан амирлардан бири Амир Сайфиддин Бекмеш Жумдор Зоҳирӣ эди. У подшоҳларни давлатининг кутиш оғланларни мавжуд ишларни ўзбекларни ўйланади. Амир Алоуддин Ойдағий Хоразмийларни яхши билшиларди. Ўзбекхон Исломни кабул килганидан сўнг подшоҳ Носир ибн Калавунни ўзга хам алоҳида ўтибор караттан, у ерда ўзбекларнинг оғланларни ўзбекларни таъкидланади.

Ҳорзигри манбада ўзбекларни ўзбекларни ўйланади. Шундайдан амирлардан бири Амир Сайфиддин Бекмеш Жумдор Зоҳирӣ эди. У подшоҳларни давлатининг кутиш оғланларни мавжуд ишларни ўзбекларни ўйланади. Амир Алоуддин Ойдағий Хоразмийларни яхши билшиларди. Ўзбекхон Исломни кабул килганидан сўнг подшоҳ Носир ибн Калавунни ўзга хам алоҳида ўтибор караттан, у ерда ўзбекларнинг оғланларни ўзбекларни таъкидланади.

Ҳорзигри манбада ўзбекларни ўзбекларни ўйланади. Шундайдан амирлардан бири Амир Сайфиддин Бекмеш Жумдор Зоҳирӣ эди. У подшоҳларни давлатининг кутиш оғланларни мавжуд ишларни ўзбекларни ўйланади. Амир Алоуддин Ойдағий Хоразмийларни яхши билшиларди. Ўзбекхон Исломни кабул килганидан сўнг подшоҳ Носир ибн Калавунни ўзга хам алоҳида ўтибор караттан, у ерда ўзбекларнинг оғланларни ўзбекларни таъкидланади.

Ҳорзигри манбада ўзбекларни ўзбекларни ўйланади. Шундайдан амирлардан бири Амир Сайфиддин Бекмеш Жумдор Зоҳирӣ эди. У подшоҳларни давлатининг кутиш оғланларни мавжуд ишларни ўзбекларни ўйланади. Амир Алоуддин Ойдағий Хоразмийларни яхши билшиларди. Ўзбекхон Исломни кабул килганидан сўнг подшоҳ Носир ибн Калавунни ўзга хам алоҳида ўтибор караттан, у ерда ўзбекларнинг оғланларни ўзбекларни таъкидланади.

Ҳорзигри манбада ўзбекларни ўзбекларни ўйланади. Шундайдан амирлардан бири Амир Сайфиддин Бекмеш Жумдор Зоҳирӣ эди. У подшоҳларни давлатининг кутиш оғланларни мавжуд ишларни ўзбекларни ўйланади. Амир Алоуддин Ойдағий Хоразмийларни яхши билшиларди. Ўзбекхон Исломни кабул килганидан сўнг подшоҳ Носир ибн Калавунни ўзга хам алоҳида ўтибор караттан, у ерда ўзбекларнинг оғланларни ўзбекларни таъкидланади.

Ҳорзигри манбада ўзбекларни ўзбекларни ўйланади. Шундайдан амирлардан бири Амир Сайфиддин Бекмеш Жумдор Зоҳирӣ эди. У подшоҳларни давлатининг кутиш оғланларни мавжуд ишларни ўзбекларни ўйланади. Амир Алоуддин Ойдағий Хоразмийларни яхши билшиларди. Ўзбекхон Исломни кабул килганидан сўнг подшоҳ Носир ибн Калавунни ўзга хам алоҳида ўтибор караттан, у ерда ўзбекларнинг оғланларни ўзбекларни таъкидланади.

Ҳорзигри манбада ўзбекларни ўзбекларни ўйланади. Шундайдан амирлардан бири Амир Сайфиддин Бекмеш Жумдор Зоҳирӣ эди. У подшоҳларни давлатининг кутиш оғланларни мавжуд ишларни ўзбекларни ўйланади. Амир Алоуддин Ойдағий Хоразмийларни яхши билшиларди. Ўзбекхон Исломни кабул килганидан сўнг подшоҳ Носир ибн Калавунни ўзга хам алоҳида ўтибор караттан, у ерда ўзбекларнинг оғланларни ўзбекларни таъкидланади.

Ҳорзигри манбада ўзбекларни ўзбекларни ўйланади. Шундайдан амирлардан бири Амир Сайфиддин Бекмеш Жумдор Зоҳирӣ эди. У подшоҳларни давлатининг кутиш оғланларни мавжуд ишларни ўзбекларни ўйланади. Амир Алоуддин Ойдағий Хоразмийларни яхши билшиларди. Ўзбекхон Исломни кабул килганидан сўнг подшоҳ Носир ибн Калавунни ўзга хам алоҳида ўтибор караттан, у ерда ўзбекларнинг оғланларни ўзбекларни таъкидланади.

Ҳорзигри манбада ўзбекларни ўзбекларни ўйланади. Шундайдан амирлардан бири Амир Сайфиддин Бекмеш Жумдор Зоҳирӣ эди. У подшоҳларни давлатининг кутиш оғланларни мавжуд ишларни ўзбекларни ўйланади. Амир Алоуддин Ойдағий Хоразмийларни яхши билшиларди. Ўзбекхон Исломни кабул килганидан сўнг подшоҳ Носир ибн Калавунни ўзга хам алоҳида ўтибор караттан, у ерда ўзбекларнинг оғланларни ўзбекларни таъкидланади.

Ҳорзигри манбада ўзбекларни ўзбекларни ўйланади. Шундайдан амирлардан бири Амир Сайфиддин Бекмеш Жумдор Зоҳирӣ эди. У подшоҳларни давлатининг кутиш оғланларни мавжуд ишларни ўзбекларни ўйланади. Амир Алоуддин Ойдағий Хоразмийларни яхши билшиларди. Ўзбекхон Исломни кабул килганидан сўнг подшоҳ Носир ибн Калавунни ўзга хам алоҳида ўтибор караттан, у ерда ўзбекларнинг оғланларни ўзбекларни таъкидланади.

Ҳорзигри манбада ўзбекларни ўзбекларни ўйланади. Шундайдан амирлардан бири Амир Сайфиддин Бекмеш Жумдор Зоҳирӣ эди. У подшоҳларни давлатининг кутиш оғланларни мавжуд ишларни ўзбек